

Nordisk Råds Medborger- og Forbrugerudvalg

Ministeren

Dato:

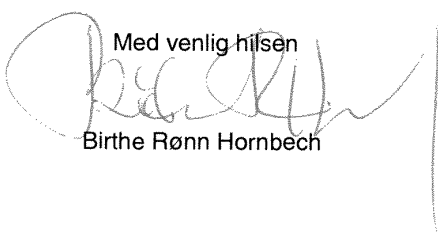
18/3-2010

J.nr.:

10/03287

Vedlagt fremsendes koordineret svar fra de nordiske lande til brug for besvarelse af Nordisk Råds Medborger- og Forbrugerudvalgs spørgsmål af 4. februar 2010 om udvisning af nordiske statsborgere.

Med venlig hilsen

Birthe Rønn Hornbech

E 3/2010, skriftligt spørgsmål om udvisning af nordiske statsborgere

Medborger- og Forbrugerudvalget har den 4. februar 2010 stillet de nordiske regeringer følgende spørgsmål:

- 1) Hvor mange nordiske statsborgere har hvert af de nordiske lande udvist eller hjemsendt indenfor de seneste 10 år?
- 2) Hvilket nationalt retsgrundlag ligger til grund for udvisningerne og hjemsendelserne?

Danmark

Retsgrundlaget for administrativ udvisning og udvisning ved dom på baggrund af en strafbar lovovertrædelse hviler på udlændingelovens kapitel 4. Desuden fremgår det af aktivlovens § 3, stk. 4, at hvis en udlænding får behov for vedvarende hjælp efter aktivloven, afgør Den Sociale Sikringsstyrelse, om udlændingen skal hjemsendes. Sikringsstyrelsen kan dog ikke træffe afgørelse om hjemsendelse efter denne lov, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i Danmark i mere end de sidste 7 år. Det fremgår videre af aktivlovens § 3, stk. 5, at personer, der er omfattet af den nordiske konvention om social bistand og sociale tjenester, ikke kan hjemsendes, hvis de lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år. Afgørelser efter aktivlovens § 3, stk. 4, har hørt under Udlændingesservice siden 1. september 2007.

Antal nordiske statsborgere med en afgørelse i Udlændingesservice om administrativ udvisning ¹

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ²
Antal personer	52	27	18	18	17	18	14	9	7	7

¹Opgørelsen er baseret på fastfrosne officielle tal fra Udlændingeregisteret for antallet af administrative udvisninger, men vil afvige en smule herfra, da trækene er opgjort som **antal personer** med en udvisningsafgørelse i de enkelte år svarende til opgørelsesmåden i Udvisningsredegørelserne.

²Tallene for 2009, der er opgjort pr. 9. januar 2010, er foreløbige og dækker alene perioden frem til den 30. juni 2009.

Antal nordiske statsborgere, der er udvist ved dom¹

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ²
Antal personer	48	59	32	52	42	47	49	53	37	24

¹ For flere af årene har det ikke været muligt elektronisk at genskabe de nøjagtige tal fra Udvisningsredegørelserne. Endvidere henvises til Udvisningsredegørelsernes generelle forbehold for, at der i perioden kan være afsagt domme, som politikredsene ikke har orienteret Udlændingesservice om. Oplysninger om sådanne domme indgår ikke.

² Opgørelsen vedr. udviste ved dom dækker perioden frem til 30. juni 2009.

Afgørelser vedr. hjemsendelser af nordiske statsborgere efter aktivlovens § 3, stk. 4¹:

Der er ikke truffet afgørelser om hjemsendelse i hverken 2007 (1. september-31. december) eller i 2008. Antallet af afgørelser om hjemsendelse truffet i 2009 (1. januar- 30. november) var 10.

¹ Oplysningerne er trukket fra Udlændingeregisteret og kan være behæftet med usikkerhed, da registret er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et egentligt statistiksystem. Tallet for 2009, der er opgjort pr. 9. januar 2010, er foreløbigt.

Island

Fra 1998 har Island udvist 15 nordiske statsborgere på grund af straffedomme. Ingen nordisk statsborger blevet hjemsendt frá 1998 men mange nordiske statsborgere som er medlemmer i MC Hells's Angels har været afvist ved ankomst til Island.

Nationalt retsgrundlag er lov om udlændinge nr. 96/2002, Art. 42, som handler om udvisning af udlændinge som omfattes af EØS-aftalen og Art. 41 som handler om afvisning.

1998, en fra Sverige

1999, en fra Norge

2002, ni fra Danmark

2003, to fra Danmark

2005, en fra Danmark

2007, en fra Danmark

Finland

Enligt bestämmelserna i 10 kapitlet utlänningslagen (vistelse i fråga om medborgare i Europeiska unionen och därmed jämförbara personer) likställs nordiska medborgare med EU-medborgare. I det kapitlet finns bara en särskild regel som gäller nordiska medborgare, 169 § grunderna för avvisning och utvisning av nordiska medborgare. Enligt den kan en nordisk medborgare endast avlägsnas från landet om han/hon äventyrar allmän ordning och säkerhet eller folkhälsan. Detta innebär i praktiken endast pga kriminalitet. I praktiken avvisas årligen ett tiotal nordiska medborgare från Finland. Alla har gjort sig skyldiga till kriminella handlingar.

Norge

Skriftlige spørgsmål til de nordiske lands regeringer om utvisning av nordiske statsborgere

Med nordiske statsborgere legges det til grunn borgere fra Danmark, Finland, Sverige og Island. Nordiske borgere er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse for å ta opphold eller arbeid i Norge. Det er tilstrekkelig å legalisere oppholdet ved å melde fra til norsk folkeregister. Dette til forskjell fra EØS-borgere som oppholder seg i Norge i mer enn tre måneder, som må registrere seg og oppfylle vilkår i henhold til utlendingsloven §§ 112 og 113. Fristen for registrering er tre måneder fra innreisedatoen.

Nordiske borgere kan ikke utvises for brudd på utlendingsloven. Grunnlag som kan begrunne utvisning av nordiske borgere er straffbare forhold. Til grunn for utvisning er alltid et rettskraftig rettsgrunnlag i form av forelegg eller dom. Det foretas en konkret vurdering om det er uforholdsmessig å utvise personen. Til grunn for denne vurderingen legges det vekt på personens tilknytning til Norge og alvorligheten av den straffbare handlingen.

Nordiske borgere har dessuten et særskilt vern mot utvisning ved at det er strengere utvisningsvilkår enn for 3. landsborgere. Dette er de samme regler som gjelder for EU-borgere. Utvisning kan skje når hensynet til offentlig orden eller sikkerhet tilsier det. Det er et vilkår for utvisning at det hos utlendingen foreligger, eller må antas å foreligge, personlige forhold som innebærer en virkelig, umiddelbar og tilstrekkelig alvorlig trussel mot grunnleggende samfunnshensyn.

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF av 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers rett til å ferdes og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium (unionsborgerdirektivet) ble av EØS-komiteen besluttet innlemmet i EØS-avtalen 7. desember 2007 og trådte for Norges vedkommende i kraft 1. mars 2009. Ny utlendingslov som trådte i kraft 1.1. 2010 gjennomfører unionsborgerdirektivet i norsk rett. Nordiske borgere får med dette et utvidet vern mot utvisning når personen har hatt lovlig opphold i Norge i fem år.

En virkning av utvisningen er at personen må forlate Norge og ikke kan reise inn til Norge så lenge innreiseforbudet gjelder. Det kan likevel søkes om kortvarige besøk etter søknad.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvor mange nordiske borgere som er utvist (dvs. som har fått utvisningsvedtak) fra Norge de siste 10 årene.

Antall utvisninger/ utvisningsvedtak	År											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Totalt	
Statsborgerskap												
Danmark		23	12	2	2	4	5	4	11	2	65	
Finland	5	2	2			1	1		2	3	16	
Island									1	1	2	
Sverige	19	6	10	3	4	10	10	16	17	9	104	
Totalt	24	31	24	5	6	15	16	20	31	15	187	

Politiet har (fysisk) uttransportert følgende antall statsborgere til de nordiske landene de siste ti årene:

Danmark: 30 personer

Finland: 13 personer

Island: 2 personer

Sverige: 38 personer

Sverige

Ju/EMA hadde ingen informasjon om dette ettersom nordiska medborgere ikke behøver något opphållstillstånd for å vistas her, derfor har ikke heller Migrationsverket någon statistik.

Det danske instituttet "hjemsendelse" tillegges ikke av Politiet i Sverige. Det kan være Sosialstyrelsen som beslutter i sådanne saker. Vad gjelder muligheten å avvise eller utvise nordboer frå Sverige gjelder utlenningslovens bestemmelser. En EES-medborger kan enligt 8 kap. 2 § tredje stykket avvise om man "viser sig utgöra en belastning for biståndssystemet enligt socialtjenstloven". Dette skal enligt forarbeidene ikke ses som en mulighet bare for å man någon enkelt gang ber om sosialhjelp utan først om det så å si å settes i system. En nordboer kan også utvises enligt 8 kap. 7a § "av hensyn til allmenne orden og sikkerhet". Slutligen kan en nordboer også utvises enligt 8 kap. 8 § (utvisning pga brott). Dette kan være den absolut vanligste - og kanskje enda - bestemmelsen som tillegges i praksis.

Vad gjelder antallet verkstillighetsoverføringer til nordiske land kan du se informasjonen og tabellen nedan. Anledningen til verkstillighetsoverføring er dock først og fremst å man skal kunne slussas ut i den miljø der man har ett sosialt nettverk, ikke for å man er medborger i ett annet land.

Overføring til nordiske land år 2006-2008

Beslutene avser både påbegynte verkstilligheter og domer som avser dømte personer som ikke er frihetsberövde etter dom.

Til Sverige har frå nordiske land under 2008 overføres 287 domer. Flere av disse domer avser bøtesforvandling, som ikke verkstilles i anstalt på grunn av å böterna betales innan innstilling skal ske.

Antal beslut om overførte fengselsdomer fra Sverige til nordiske land år 2006-2008.

Land/År	2006	2007	2008
Danmark	50	52	52
Finland	59	46	82
Island	0	0	1
Norge	98	55	100
Totalt	207	153	235

Sosialdepartementet svar kan kort sammanfattas; *Enheden for sociale tjenester* - Det verkar ikke finnes någon statistik om dette. De har også hørt sig for med Statens Institusjonsstyrelse (SiS) om de innen rammen for sin virksomhet overleverer personer til de nordiske landene men av deres svar blir bedømmingen å det er något som aldri eller svært sjelden inträffar.

Socialförsäkringsenheten - Personer som hänvisas tillbaka till hemlandet på grund av otillräckliga medel är som handläggaren förstod en fråga för socialtjänsten. Socialförsäkringen har ingen sådan roll, försörjningsstöd är det yttersta skyddsnätet. De ställer sig frågan till vad underhållsstöd har med utvisning av nordiska medborgare att göra och menar att den i dokumentet beskrivna situationen handlar om möjligheten att kunna försörja sig själv.